

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr.

Indúlt: Pénteken, Junius' 27-dikén, 1834.

51.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

München Jun. 14 kén „A' fölá-
zadók elleni Per immár folyamatba vé-
tetett, 's a' tanúknak vallomásaikból
alkalmasint kiszűl bűnök, és így rövid
idő alatt elítéltetvén, a' bűn nagyságá-
hoz képpeszt lakolni is fognak. A' Mai-
noták ellen küldendő Expedíziót meg-
előzte egy Kormányi Biztosság, melly
előbb felfogja szállítani a' lázzadókat
fegyvereknek lerakására, 's váraiknak
és tornyaiknak lerontására, a' mit, ha
jó szerivel nem telvesítnek, fegyveres
erő nyomúl ellenek. Otto Király Ő
Felségének egészsége állandó, 's jobbá-
gyainak Eránta való szeretete, és bi-
zodalma is mind inkább gyökeret vér.

NÉMET ORSZÁG.

(Allg. Zeitung.) München Jun. 14-
kén. A' Kiküldöttek Kamarája, jelen-
leg egy törvényjavallattal foglalatosko-
dik, melly szerint a' Duna öszvekö-
tesség a' Rajnával, egy e' végett épít-
endő tsatorna által. Ezen tárgy feletti
vetélkedéskor, nem győzték magasztal-
ni nemes, és boldogító szélját Ő Felsé-
gének, kinek még a' késő maradék is
áldani fogja emlékezetét, 's bár Dr.
Schwindel némelly nehézségeket ho-
zott légyen is elő, leginkább az iránt,
vallyon jelen kereskedési viszonyaink
mellett megnyerjük e' azt a' hasznót,
mellyet a' tsatorna költséges építéséből
reménylünk, vagy nem? inkább azon
aggodalomból történt, melly valamely
nagy merészlet kezdetével, mindenkor
együtt jár. A' törvénytzykkely, szótöbbs-
séggel történt elfogadása után, némelly

módosítások tételtek, mellyek megros-
táltatván, úgy a' mint legtzélerányo-
sabbnak látszott, közörömmel helyben
hagyattak.

Máj. 31 kén Tiek Lajos (híres né-
met költő) ki ezen napon 61-dik szü-
letése napját innepelte, a' Száz Udvar-
nál lévő Bajor Agens által, követke-
zendő kéziratot vett a' Bajor Király Ő
Felségétől: Udvari Tanácsos Ur! „Mint
az újabb költeménynek teremtője, az
Ur nagy érdemet szerzett magának a'
német Literaturában, a' nekem kö-
zelgető születése napját nevezetessé té-
szi, a' miért azt koronám polgári ér-
dem rend vitéz keresztjének ajándéko-
zásával jelesítem, meg akarván ez által
bizonyítani, Eránta viseltető szíves haj-
landóságomat. Költ Münchenben Máj.
11-kén 1834 ben Lajos.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

(Albion.) Az a' hír szárnyallik, hogy
Jackson Generális, a' Senatussal tör-
tént öszvekötződése következésében, le
szándékozik tenni hivatalát. Ne v y o r k-
ban kedvetlen érzést gerjesztett az,
hogy a' Frantzia Deputátusok Kamará-
ja, az Amerikai polgárokat, nem akar-
ja Frantzia Országban polgároknak el-
esmerni. A' Kormány rendszabásai fe-
lől ebben a' tekintetben még semmi
sem tudatik. Az egyesült Státusok Bank
Igazgatójok parantsolatjokhoz képpeszt,
a' Banknak állapotja közönségesse té-
tetett. E' szerint a' kötelezések 61,958,566
Dollarra mennek, a' segédforrások el-
lenben 72,887,326 Dollarra, és így a'
Banknak activája, 10,887,526 dollár.

Neyyork Máj. 17-kén. Azt mondják, hogy a' Frantzia Kamara általviszsaútitott kárpótlási keresetünk tárgyában a' Praesidens már egy másik kiküldötséget is készen tart, még pedig háborúra tzelzó útasítással. Ha ez így van, akkor több kárt tsinált, mint hasznót, 's a' nép figyelmét el sem fogja vonhatni szükségének jelen okától. A' végre hajtó hatalom, a' Bank, és Senatus közötti vetélkedés még mindég egyre tartott. A' Congressszushoz olly javallat ment, függesztené fel Jun. 14-kén Ülését, előre feltévén, hogy addig a' fontosabb tárgyak be légyenek végzeve. A' Képviselők háza biztosságot nevezett ki a' nemzeti Bank ügyének megvizsgálására, de ez az utóbbi vonakodott könyveit előmutatni, és így a' biztosságnak, a' nélkül, hogy valamit végzett volna, Philadelphia-ból vissza kelle térnie Washingtonba. Erre üléseit a' Biztosság felfüggesztette, Máj. 22 kén Washingtonban ismét öszvegyülendő, a' midőn mind a' maga, mind a' Bank bánása módjáról formszerű hívtalos tudósítást nyújtandó a' Congressszusnak, 's ez az által az egyesült Státusok lakosainak. A' Bank szabad levelének 25 dük tzikelye 1816-ról nyilván azt tartja, hogy egy — a' Congresszus egyik Házától, ezen tzelzra kinevezett Biztosságnak mindenkor jussa vagyon, a' Bank könyveit megnézni, miben létét megvizsgálni, 's a' felől tudósítani, vallyon szabadlevelében foglalt útmutatásokhoz szabta e' magát, vagy nem?

SPANYOL AMERIKA.

(Times.) Callao Limával, nyilvános ellenkezésben vagyon. Amazt Obegoso Generális, Perynak ideig való Praesidense, ezt pedig Gamarra Generális szállotta meg. Gamarrának felesége is teteményes részt vesz

az ütközetben, 's mint mondják, valósgos Amozoni alakban viaskodik. Egy ütközetben nagyon megsebesített, úgy, hogy nehezen kap ismét lábra. A' két — egymáshoz másfél német mértföldnyire fekvő városban tartózkodó külföldiek, sokat szenvednek a' kereskedés megakadása miatt, a' mennyiben a' Callaoból, Limába vivő Ország út el vagyon zárva.

HORVÁTORSZÁG.

(Zágrabi politikai Ujság.) A' szomszéd-Török Horvát zaboláttan Bosnyákok, kik a' fényes Portával, már rég óta újjat húzogatnak, 's tökéletes Anarchiai állapotban vagynak, irtóztató tetteiket avval akarták béfejezni, hogy Jun. 10—11 kén éjjel, kedvezvén szándékoknak a' köd, és setétség, ezereknként birtokunkba, mellyre már régen fentek fogokat, merészlettek törni, 's egész a' Szluini Regement kerületben fekvő Czettin nevű határszéli vár alá nyomultak, olly tzelzből, hogy ezt elfoglalják. Nehányan tsakugyan fel is másztak lajtorján a' magas sántzra, de az elősietett Commandans, Szilliak kapitány, ki ezen alkalommal meg is sebesített, és a' várban lévő katonák által, rudakkal, és bagnetokkal visszaverettettek. Erre a' lázzadók nagy sebességgel visszafordultak, ütközetben a' határszéli falukban, sok házakat meggyújtottak. — Az üldözés alatt, részünkről két határőrző öletett meg, 's többen megsebesítettettek. A' Bosnyákok részekről halottaknak, és megsebesítetteknek, kiket ők gondosan magokkal elhurizoltak, — számok, a' mennyire a' vár alatt folyó vérből, és más tudósításokból kivehetni, nagy lehetett, — 's az is meglegedésünkre szolgál, hogy a' Bosnyákoknak két vezérek, az egyik ugyan halálosan, a' másik pedig tetemesen megsebesítettettek. Tudtára es-

vén ezen lőrlénet a' Horvát Országi Bánnak, és Ország Commendansának, azonnal személyesen a' hely színere ment, hathatós rendszabásokat tévén, hasonló megtámadások elkerülése végett.

PORTUGALLIA.

(Messenger des Chambres.) Saldanha Generális, és Terceira Hertzeg között nagy meghasonlás vagyon. Az első semmit sem akar a' Cortesekről hallani, mivel úgymond, azoknak öszvehívások által, a' Kormányhatalom, a' papságnak, és nemességnek kezébe fogna esni, — az utóbbi ellenben nagyon sürgeli a' nemzeti képviselőknek egybegyűléseket.

A' Donegal lineahajóval, mellynek ormán vagyon Don Carlos familiastól együtt, fontos tudósítások érkeztek. Dom Pedro egy Máj. 28 án költ Decretumnak erejénél fogva, Portugalliában, minden klastromokat, és szerzetes rendeket eltörlött, úgy szinte Algarbiában, és az ehez tartozó szigetekben is. Egy más Decretum által, a' Cortesek Aug. 15-re vagynak meghíva, melly napon Lisbonában, a' két Kamara Ülései megnyitvatnak. Máj. 30 kán költ Decretumnál fogva, az Oportói bor kereskedő társaság törülteik el minden privilegiumaival együtt, 's a' szőlőn való szabad rendelkezés, a' szőlő művelőknek engedtetik által. Továbbá Terceira Hertzegnek megengedetett; a' Királyi Ház atyafiainak jussaival élhetni, (úgy mint azelőtt Cadaval, és Lafoens Hertzegeknek) Gróf Saldanha pedig Marquissá neveztetett: ez utóbbi azonfelül még 100 Conto reis (50,000 font st.) kapott ajándékba, a' mi mindazáltal még elébb Országgyűlési helybenhagyást kíván.

A' Lisbonai Chronica ezen tzm alatt: „Dom Miguel Capitulatziója“ következendők foglalt ma-

gában: Estremoz Máj. 30 kán. Sietek Excellentiádat a' reám bizott dolog kimenetele felől tudósítani. Tegnap Saldanha Marsallal Terceira Hertzeg főszállására mentem, a' hol kezembe vettem Dom Miguelnek nyilatkozását, mellyben magát kötelezi, hogy többé nem avatkozik Portugalliának, 's az ehez tartozó tartományoknak dolgaiba, úgy szinte, hogy a' koronának drága kintseit, 's más tulajdonait minden vonakodás nélkül kiadja. Erre Senhor Vasconcellos azonnal Evorába küldetett, a' kintseknek áltvételére: onnan Elvasba ment, hogy a' Korona tulajdonát bátorságba helyeztesse. Nem mellőzhetem el, hogy itt ne magasztaljam a' két Marsallnak betsületes bánásokat, és igazságszereteket, mivel nem csak hogy a' katonák közt a' legnagyobb fenyíteteket képesek valának fenntartani, hanem még a' meggyőzött ellenségbe is bizodalmat öntöttek. A' Generálok, tisztek, és közlegények megtartották Terceira Hertzegnek napi parantsolatjában foglalt abbeli felszöllítást, által-mazzák a' fegyverteleneket, 's legyenek nemes szívűek a' meggyőzöttek eránt. A' Királyné Juramenhában proclamáltatott, 's tekintete, szerentsére, az egész Országban helyreállítatott.

A' Courirnak egyik levelezője Máj. 28-ról egy történetet közöl, melly a' Lisbonai játékszínben ment véghez, ekképpen: „Oly kedvetlen érzést gerjesztett Portugalliában, Dom Miguelnek minden bántás nélküli eleresztése, hogy a' Kormány nem kevés aggodalomban vólt, a' mi a' tegnapi játékszínben még inkább nevedett. Mivel a' játékszín igazgató, előre sejdítette a' bajt, sok szabad biléteket osztogattatott ki leginkább olyanoknak, kik a' Kormány tetteit elmozdítani szokták; mind ezen előre látás mellett

is meg nem lehetett akadályoztatni, hogy sok elégedetlenek ne jelenjenek meg a' játékszínen. Az első felvonás vége felé, néhányan egy nyílt Logéba bémentek, 's ott az 1826-ki dall helyett, az 1820 dikit kezdték el. Az első, mint tudva vagyon, a' legmérsékeltébb Liberalismust, a' másik ellenben a' legtisztább Democratziát lehelli. — Mivel az 1820 ki dallt csak hamar rá kezdték földszint, és a' galleriakon is, az említett Logebeliek megbátorodtak, 's így kiabáltak: „Le a' bitangolóval! miért hagyták elillantani? Erre Dom Pedró kikönyöklött a' Királyi Logéból, hogy a' Publicumot némelly észre vételei által letsendesítse; azonban, — ennek (a' Publicumnak) dühössége, a' legmagassabb póltzrahágott, úgy annyira, hogy végre Dom Pedró is kezdték piszkolni, 's kiabálni: „Le a' zsarnokkal, ki a' bitangolót pártolja! Le a' gyengefejű Miniszteriummal!“ A Tsászárné ezen láрма közben elájult, 's a' fiatal Királyné egészen elrémülve, kiszaladt a' Logéból. Egy osztály szabadosok, kik a' tsendesség helyreállítására oda rendeltettek, vonakodtak a' szolgálattól, és így a' zenebonáskodók addig lármáztak, a' meddig nekik tetszett. Silva Carvalho, midőn a' színjátékból kiment, kifütyöltett, 's kőhajigálásokkal fogadtatott. Következendő reggel kijelenté a' játékszínhez rendelt osztály, hogy nem megy többé a' vár őrzésére. Az Űri napi processziókor hasonló történeteket vártak, de mivel Dom Pedró ki nem ment a' templomból, az egész dolog tsendesen folyt le. Azt mondják, hogy Saldanha, ezen kedvetlen hírek hallására, Dom Miguelt vissza akarta tartoztatni, de mivel már az Angoly hajónak ormán elevezett, a' planummal fel kellett hagynia. —

(Lisbonai Chronica.) Dom Pedró

feleségestől, és a' fiatal Királynéval együtt, Oportót meg akarja látogatni. Dom Miguelnak szerentséflenségét, egyedül a' négyszeres Szövetség okozta, nem pedig, mint némellyek állítják, az Evorában folyt alkudozások: ezek tsak a' sereg feloldását, tüzték ki magoknak megfejtésül. A' Kormány azért kívánta ezt közleni, hogy megmutassa a' Lisbonai lakosoknak, milly illetlen, és igazságtalan legyen, — Dom Miguellal keményebb bánást tzélzó kívánságok.

A' fellyebb említett Decretum, a' klastromok, és szerzetes rend eltörlésére, imé itt következik: „Az egyházi dolgokra, és Justizra ügyelő Miniszterünk tudósítása után, a' Status Tanácsot is megkérdezvén, tzélerányosnak tartottam a' Királyné nevében elhatározni: „I. dik tzik. Minden klastromok, Collegiumok, 's más akármilyen névelvezendő Papi intézetek, Portugalliában, Algarbiában, 's az ehez tartozó szigetekben, 's minden Portugallus tartományokban ezennel eltöröltetnek. II. dik tzik. Ezen Papi intézetek minden jószágaik, a' Status vagyonhoz kaptsolatnak. III. dik tzik. A' szentelt edények, 's egyházi ékességek, az Ordinariatások rendelkezésre bízattatnak, hogy azokat azon templomok közt osszák el, mellyekben leginkább szükséges. IV. dik Az Egyházi eltörölt intézetek minden szerzetese, esztendőnként bizonyos fizetést húz, hanem ha más jótéteménye vagyon, vagy közhivatalt visel. Az említett jótétemény alól kivétetnek 1. or azon szerzetesek, kik a' törvényes thronus, vagy a' Nemzeti szabadság ellen fegyvert fogtak. 2. or A' kik papi helyzetekkel, a' gyónó, vagy prédikálószékben, a' bitangoló javára, visszaéltek. 3. or a' kik a' bitangoló kormányánál valamely közhivatalt viseltek, vagy más jótéteménnyel éltek. 4. er Kik

polgártásait, a' törvényes thronus, és Constitutzionalis Charta eránti ragaszkodás miatt bévádolták, vagy üldözték. 5 or Kik a' bitangoló katonáival tartottak, vagy éppen vélek szolgáltak. 6 or Kik a' Királyné tekintetének helyreállása ólta, lakásokat, klastromjokat elhagyták. V. dik tzikkely. Minden ezekkel ellenkező törvények, és rendszabások eltöröltetnek. Az Egyházi dolgokra, és Justizra ügyelő Miniszter, a' jelen Decretum végrehajtására megbízattatik. Nec essi da des Palotában Maj. 28 kán (Aláírás) Dom Pedro Braganzai Hertzeg. Antonio d' Aguirre. — A' Corteseket öszve hívó Decretum hēvezetésében, emlittetik, hogy az Aug. 15-kén 1833-ban költ Decretum végrehajtását, ekkoráig a' Rebelligekre fordított gond gátolta meg: most azonban, mivel tetszett az Isteni gondviselésnek, a' törvényes Kormányt helyreállítani, tehát a' Regens, a' Királyné nevében azt rendeli, hogy az Ország gyűlése Aug. 15 kén nyitassék meg, miután az 1826-ki forma szerént, Követek választattak. Az első Kamarában, tsak azon Pairek foglalhatnak helyet, kika' Constitutzionalis Chártára letett esküvések mellett hívek maradtak, 's a' bitangolóhoz intézett Felírást alá nem írták: mert azokról, kik aláírták, feltétetik, hogy privilegiumjokról önként lemondottak. Azok, kik Jul. 24 dikén 1833-ban a' törvényes Kormányt pártolták, de azután kivándorlottak, kereseteket terjeszszék a' Cortesek elibe, kik a' felett azt fogják határozni, a' mit a' törvény, és igazság magával hozand. —

SZARDINIAI KIRÁLYSÁG.

(Gazzetta di Genova.) Dom Miguel, követőivel együtt, kik köztvalla Lemos Generalis is, Jun. 18-kán reggel, az úgy nevezett Nimrod An-

goly Corvett ormán, a' Genuai kikötőhelybe érkezett.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Felső és Alsó Rajnai Ujság). Ha valaki idegennek beszélne, hogy Frantzia Országban, melly a' legszabadabb Alkotmánnyal, a' legszélesebben kiterjedő jussal ditsekedhetik, hol a' pálya, mindenkinek, minden külömbség nélkül nyitva áll, egy népes Város fekszik, mellynek polgárjai gazdagok, 's kereskedést űznek, hol elég munka vagyon, 's jól megfizettetik, hol közönséges jóllétet tapasztalhatni, a' legszebb jóltévő intézetekkel szegények számokra, hol végre a' Kormány minden esztendőben 20 — 30 milliomot kiad mindenféle költségekre, 's ha valaki tudja, hogy olly Városban vagynak, kik a' gazdagság keblében, nyomorúság, önnkény, és elnyomatás miatt panaszolkodnak, 's minden meggondolás, és veszedelem nélkül, a' tisztviselőségek ellen kikelnek, írók, kik beszédeikben, írásaikban, egytermészettől bölt, és bekés népet felingerelnek, 's annyira vitték a' dolgot, hogy az, (a' nép) hajlandó, valóságos jóllétét, egy más — igazgatási forma alatt lévő reménnyel feltserélni; — mind ezeken az az idegen, méltán fog tsudálkozni. De ha később megtudja, hogy ugyan ez a' Város, lakosait, minden rend, rang, és vagyon külömbség nélkül, megrabolja, száműzi, vizsgálat nélkül halálra itéli, úgy, hogy talán egyetlen egy sints familiájok között, mellynek egyik, vagy másik tagja, nem lett volna áldozatja, a' Republicai igazgatásformának, akkor valóban, ugyan azon idegen, nem adhatna hitelt illyen felfordult világnak. Népekre nézve az a' história az, a' mi magános emberekre a' tapasztalás, úgymint tanulmánynak a' forrása,

hol mind amazoknak, mind emezeknek eszközeit kell keresnie a' rozsznak elkerülésére.

(Temps). Angoly Ország, a' közép tengerről Tripolit akarja megtámadni. Már régen feni fogát Anglia Afrikának ezen kikötőhelyére: úgy lehetett azt tekinteni, mintha Francia Országot Algier megtartása miatt akarná fenyegetni. De még más indító ok is vagyon, a' mi a' Londoni Cabínétet ezen lépésre ösztönözi. Nem akarjuk elfelejteni, hogy az Angoly Cabínét, már régóta elfoglalta a' miénknek helyét. Még kell vallani, hogy a' mi befolyásunk, az Alexandriai Udvarnál egészen elenyészett. Úgy de most Angliának, melly nem elégszik meg a' már kivívott haszonnal, olly letelepedést kell kívánnia, mellynek szomszédsága materialis segéd forrás által mozdítsa elő a' Basának eránta (Anglia eránt) való jóérzését, az alatt, míg más oldalról felügyelő pontott választ a' mi Afrikai előhaladásunkra. Ha az Angoly Cabínétnek valósággal ilyen kinézetei vagynak, akkor abból olly öszve-bonyolódás származnék, mellynek kibontása, fájdalom! jelen Minisztereinkben fel nem található energiát kíván meg.

D Á N I A.

A' Király Ő Felsége Jun. 6-kán a' Cantzellária Felírása következtetésében azt rendelte, hogy a' kiadandó munkák Censorainak ezentúl is tetszésekre hagyatattik, a' szerző, vagy újság szerkesztő eránti szivességéből, ez illető munkát még kéz íratban megvizsgálni, de csak olly feltétel alatt, hogy a' kitörült helyek, nyomtatásban vonásokal, vagy más módon ki ne jegyeztessenek. — Ha talán a' kiadók, vagy szerzők, magokat ehhez tartani nem akarnák, akkor a' Censor a' törvényes rendszabáshoz

ragaszkodjék, az az: csak a' nyomtatott leveleket vizsgálja meg, mellyekben ha valami rendszabás elleni dologra találna, jussa vagyon az egészre zárt tenni, és köfelessége azt, a' nélkül, hogy iránta, magával a' szerzővel értekezni, további határozás végett a' Cantzelláriához küldeni.

B E L G I U M.

A' Selyem tenyésztés előmozdítása tekintetéből, Belgiumban, nem csak, hogy sok ezer eperjfa osztogatattik ingyen a' lakosok között esztendőnként, hanem azon felül, nagy értékű jutalmak is tétetnek fel.

N A G Y B R I T A N N I A.

Madeiraból Máj. 25-ről Angoly Országba érkezett tudósítások szerint, azon szigetbe már eljutott Santaremnek általadásáról való hír. A' Miguelistai Agensek Londonban, olly útasítást küldöttek Madeira sziget igazgatójához, hogy azt (a' szigetet) minden baladék nélkül adja által D. Máriának.

Londonban az Egyiptomi Vice Király számára, a' legszebb és legnagyobb gőzhajó készült el, melly valaha Angoly Országban építettett, 's Jun. 7-kén rendeltetése felé el is evezett. A' mint felszámoltatott, 1800—2000 tonna, és így 74 ágyús lineahajó nagyságú.

(Standard.) A' Királyné a' nyáron, Német Országba szándékozik, Fels. Atyafiainak meglátogatások végett, még pedig a' közelebbi hónap 4-kén indul el.

A' szabó mesterlegények naponként közelednek Urokhhoz, annyival inkább; mivel Német Országból mintegy 2000 társaik érkeztek Londonba, amazok által elhagyott munkának átvételére. Más nemű műhelyekben azomban még mindég ellene szegeznek magokat

a' mesterek, vagy gyártók Urok kíván-
ságaiknak, különösen Leedsben. Az
egykori hatalmas Birminghami po-
litikai Unió sokat veszített erejéből, a'
legények közbenjött meghasonlások ál-
tal, a' mint hogy munkálatját, f. n. 5-
kán költ határozatjánál fogva ideig
óraig fel is függesztette.

Miután a' Felső Ház Jun. 12-kén
tartatott Ülésében, a' Zsidók felszaba-
dittatásokra készült, s az Alsó Házból
áltküldött bill először felolvasatott, a'
Lord Cantzellarus általnyújtott Edin-
burgh Városa részéről, egy 9200 la-
kosoktól aláírtt kérélevelet, avval a'
megjegyzéssel, hogy olly fontos kéré-
vel talán addig még soha sem terjesz-
tetett elő. (halljuk, halljuk) Az aláírt-
tak között igen tiszteletre méltó sze-
mélyek vagynak, több Orvosok, és Pro-
fessorok, mindnyájan tagjai a' város Ta-
nátsnak. Az említett kérélevel a' felol-
vasott bill támogatása végett terjeszte-
tett elő.

Madridból költ tudósítások szer-
int, Martinez de la Rosa alkal-
masint a' Cortes Kamara Elölülőjévé
fog neveztetni, s helyette a' külső dol-
gokat, a' Castiliai Tanáts Kamara
jelen Elölülője fogja által venni.

B É T S.

Ó Ts. K. Felsege méltóztatott Jun.
16-kán költ Kir. határozata által Jo an-
n o v i t s Justin Urat, eddig Bezdini Ar-
chimandriát Budai Görög nem egyesült
Püspökké kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ns. P e s t Vmegyének közelebbi
közgyűlésében, minden igaz hazafi ke-
belben válás örömet gerjesztett, két,
a' mint váratlan egy valóban jeles ha-
zafiúi áldozat a' magyar játékszíni ügy
előmozdítására! Egyiket Főmélt. Hg.
G r a s s a l k o v i c h tevé, a' Pesten épi-

tendő Magyar Színház számára telekül,
a' Hatvani kapun túl lévő nagy térű
farakhelyének a' Hercepesi útra szolgáló
részét ajánlván fel; — másikat N.
Vay Anna aszszonyság néhai R o m á-
r o m y Ur özvegye olly kötelezésben,
hogy évenként 5000 pengő fr. kamat-
ját leendő kész fizetni egy magyar con-
servatorium költségeire, mellyben han-
gászati iskolán kívül szavalásban, nyelv,
táncz, vívás s egyéb színészeti mű-
veltség ágazatokban oktatások adatná-
nak, nevendék színészek kiképezteté-
sére.

Magyar Tudós Társasági Jelentés.

A' Társaságnak a' múlt 1833 beli
November 10 kén tartott Híd. közülésé-
ből közzé tett ezen kérdésére; „Miké-
pen lehetne a' magyar Játékszint Bu-
da Pesten állandóan mepalapítani?“ e'
folyó 1834 Junius 8 dikáig mint határ-
napig 18 feletet érkezett következő jel-
mondatokkal.

1. Él Magyar, áll Buda még.
2. Jelmondat nélkül és így hibásan. Kez-
dete így van: Sok oldalról hallottam s hal-
lom buzgó Hazámiai sohajtásit. 'stb:
3. A' betsületes férjfiú, mindenkinek meg-
adja az övét, s a' másé elvetelét szintugy
gyűlöli, mint önmaga jusáról könnyen nem
mond le, sőt azt védeni tudja.
4. Nunc Dea nunc succurre mihi, nam
posse mederi,
Picta docet Templis, multa tabella tuis.
5. Conamur tenues grandia.
6. A' lángoló szív áldozni kész.
7. Több szem többet lát.
8. Ne pudeat quae nescieris te velle do-
ceri.
- Scire aliquid laus est, turpe est nil di-
scere velle.
9. Si posse non, velle licebit.
10. Napvirág.
11. Hazai javaslatinkban lehetőségek kö-
zül a' legalkalmasabbat akarni a' józan ha-
zafiság.

12. Egy jól intézett nemzeti játékszínnek, mint a' tsinosabb társalkodási nyelv, 's a' közmíveltség terjesztésére nézve legfogatosabb előmozdító eszköznek elősegelésére áldozzon kiki, a' mivel tud.

13. Ha Magyarország saját fiai ragadják el előlő 's vetik eheknek kenyerét, ki fog róla gondoskodni? Gr. Széchenyi István. Világ. Pest 1833 lap. 513.

14. Tanuld hazád' nyelvét, hogy a' külföld előtt ne pirulj

15. Festina lente.

16. . . . Parvi properemus et ampli, Si patriae volumus, si nobis vivere chari.

17. Egyesült erővel indulj.

18. Meddig készültök magyarok mindenkor akarni, 's nom tselekedni mikor szüntök.

Ezen feleletek a' Junius 9-d. tartott héti ülésnek általadattak, a' hozzájuk tartozó petsétes levelkék pedig töretlenül külön borítékba tétetvén a' társaságnak 's Tek. Georch Illés táblabíró tiszteleti tag és előlülői helyettes Urnak petsétével a' levéltárba tétettek. Bírakat választván azután az említett héti ülés, a' feleletek megvizsgálás végett kiadattak. Mellyik találtatik a' kített 30 darab aranyra többek között érdemesnek, arról az általnézés végezte után fog szólni a' tudósítás.

Egyik felelő, munkája után melly

19-dik lett volna egyenesen kiírván n vét, azzal ezt el nem fogadhatóvá telt. Ne sajnálja tehát azt vissza vitetni. Ig ne sajnáljon azon felelő is, ki e' je mondatot választá: „Ne bánts a' magyart“ íratáért küldeni, mivel az, Junius 13-dikán érkezék 's a' hirdetéshe képest elfogadni már nem lehetett.

Három mellett pedig az író nevé rejtő petsétes levélke nem is jött, ám bár a' kihirdetés olyannak a' felele mellé tételét a' felvett mód szerint meg kívánta. Elfogadtattak ugyan ezek most, de újra figyelmesekké tétetnek az ez utánni akármelly kérdésre felelni kívánók, hogy az érdeklött petsétes levelkek feleleteik mellé tsatolását egyszer se mulasztják el. Jun. 10. 1834.

A' Titoknok által.

A' Pénz folyamát Június' 26-dikán;

közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 1/2

Az 1820-béli sorsosok: 205 1/2

Az 1821-béli hasonlók: —

Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 58 3/8 for. keltek, mind Conv.

Bank-Aktziák keltek 1275 1/2 for. ton Conv. Pénzben.

A' Bétsi Magyar Kurír tisztelt Olvasóihoz.

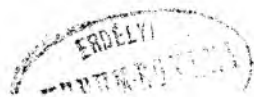
A' mult és mai postával kelle az Értekezéshez tartozó ötödik Tábla nyomtatványait Tit. Olvasóinknak megküldeni: de a' metszett tábla a' nyomtatás kezdetével mindjárt megrepedvén, azt újra köre metszetjük 's a' jövő Július hónapban leküldjük.

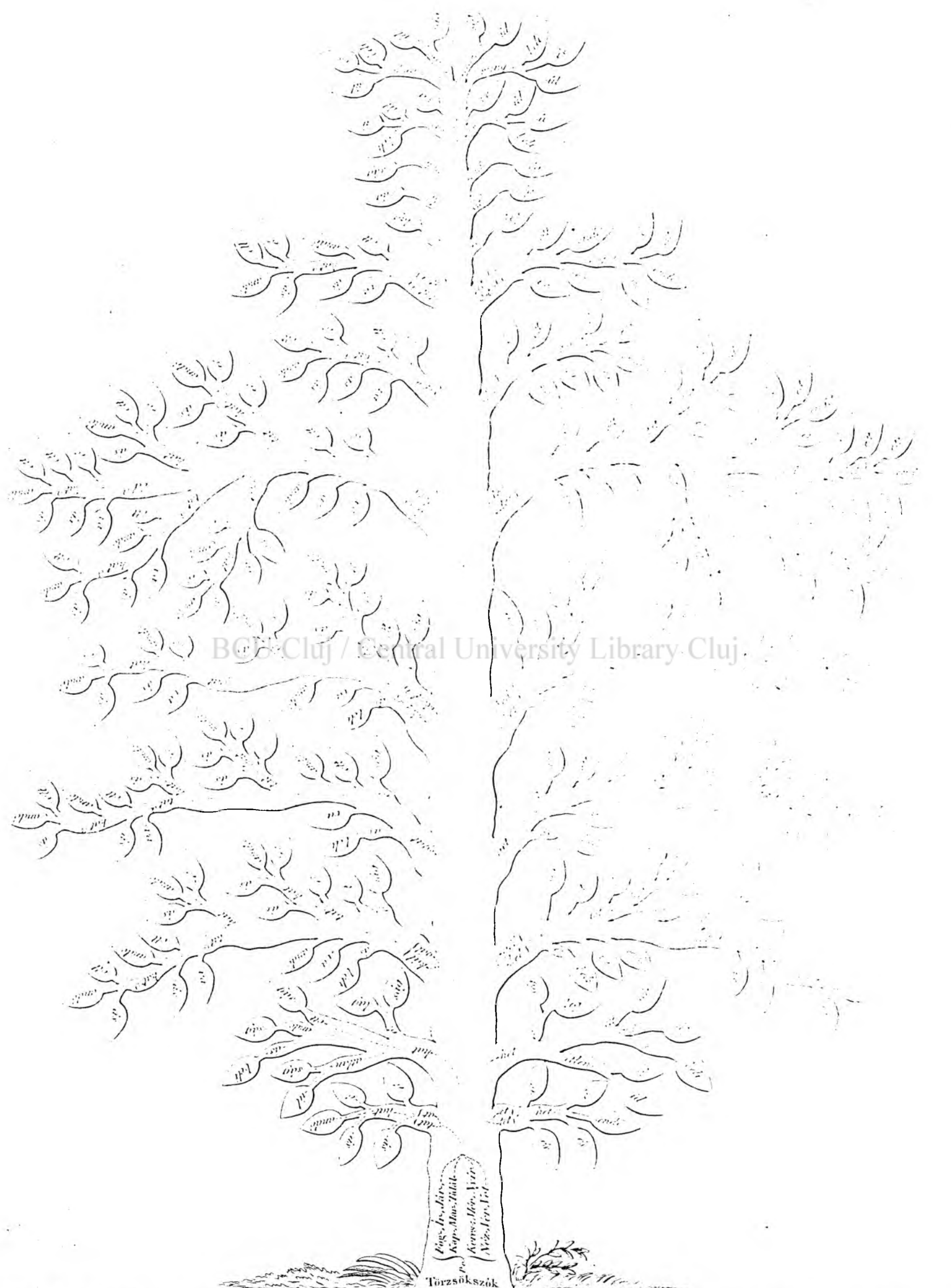
A' jövő posta napon tsak az addig kezünkbe adatott Ujságrendelések száma szerént lehet a' Magyar Kurírt itten postára adni. Ha tehát Tisztelt Olvasóink közül némelyek Ujságlevelünk első számjait nem vennék, oka az léssen, hogy az eránt rendeléseiket még nem vettük. Azomban, a' hiján eleitől fogva, míg lehet, kipótoljuk.

(Vége az Első-Félesztendőnek.)

Szerkesztető és Kiadó Márton Jóséf, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

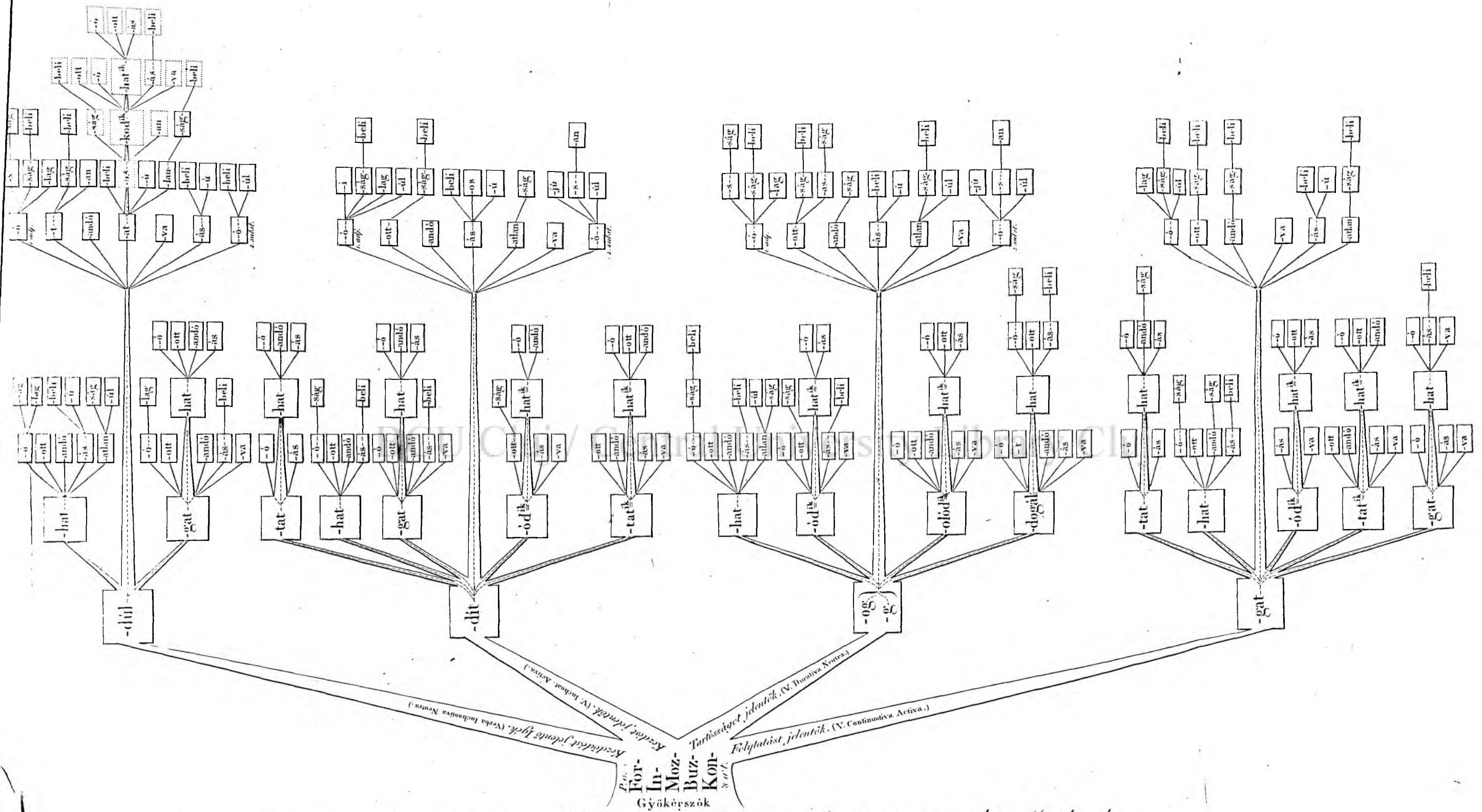
Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fü-férmála öfzerakott származtató részletek, mellyek egy jelöl a kemény, más jelöl a liny hangji helyekre járulhatnak.

Szöszármaztatás Táblája a Kezdetes és Folytatást jelentő négytörzsűkű Igéknek.
Wortableitungstabelle der vierstämmigen Zeitwörter, welche Beginnen und Dauern anzeigen.
 metz, Károly Pesten 1827.